حوکمی کردەوە شەهادەتخوازیەکان

خۆتەقاندنەوە لە ئیسلامدا

فەتوای گەورە زانایان

الشيخ العلامة حمود بن عقلاء الشعيبي

الشيخ العلامة علي بن خضير الخضير

الشيخ العلامة سليمان بن ناصر العلوان

ئامادەکردن و وەرگێڕان

عومەر کوردی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ئەم نووسراوە پێشکەشە بە:-

1 - **خەلیفەی موسڵمانان شێخ أبو بكر البغدادي الحسيني القرشي**
2 - **هەموو موجاهیدان و پشتگیری کەرانی دەوڵەتی ئیسلامی**
3 - **هەموو موجاهیدێك کە جیهاد بۆ بەرز کردنەوەی ووشەی ﷲ بکات**

پێشەکی

الحمد لله المتفرد بالكمال والكبرياء، والصلاة والسلام على سيد الأنبياء والشهداء، وعلى آله وصحبه الأتقياء الأنقياء ، أما بعد:

براو خوشکی موسڵمان ئەم بابەتەی لێرەدا وتەی زانایانم هێناوەتەوە سوێند بەخوا زۆر ڕوون و ئاشکرایە و هیچ کەسێک کە عیلمی هەبێت بە جیهاد و مەبەستی تەواوی سەرخستنی ئەم ئایینە پیرۆزە و لەناوبردنی کافر و کلکەکانیان لە عەلمانیەکان وهەموو مورتەددەکانی تری هەبێت نکۆڵی لێ ناکات ، بەڵام ئەوەی من ڕادەکێشێ بۆ نەقل کردنی وتەی زانایان دەربارەی ئەم بابەتە ئەوەیە کە کەسانێک کە یان زانای بە کرێ گیراون وە یان زۆر نەزانن و بێ شەرمانە باس لە دین دەکەن و ئەوەی پێیان خۆش بێت حەڵاڵی دەکەن و ئەوەشی ناخۆش بێت و باسی گیان بەخشین و ماڵ بەخشینی تێدا بێت حەڕامە و دەڵێن ئیسلام بەریە لەم کارانە ، بێ ئەوەی هیچ لە ئیسلام بزانن.

وە بەداخەوە زۆر جار کەسانێک کەوا لافی ئەوە لێ دەدەن کەئەهلی سوننەن و سەلەفین ئەگەر بابەتێک لەگەڵ ڕێچکەکەیان بگونجێت دەڵێن ئەمە بیرو باوەڕی ئەهلی سوننە و زانایانی ئەهلی سوننەیە دەربارەی ئەم بابەتە ، وە ئەم نەزانانە وا دەزانن ئەهلی سوننە بریتین لە تەنها دوو سێ زانا ،

بەڵام زۆر جار چەندین زانای سەلەفی جیاوازن لەم بیروبۆچوونانەیان ، بۆیە ئێمە لێرەدا هەڵساوین بە نەقل کردنی فەتوای سێ زانای گەورەی سەلەفی کە بریتیین لە شێخ حمود بن عقلاء الشعيبي و شێخ سليمان بن ناصر العلوان و شێخ علي بن خضير الخضير لەسەر جائیزیەتی و چاکیەتی کردەوەی شەهادەت خوازی و خۆتەقاندنەوە لەناو کافران دا ،

وە لەبەر ئەوەی شێخ حمود لەگەڵ گەورەیی ئاستی عیلم و پلەوپایەی بەڵام نەناسراوە لەلای زۆرێك لە خەڵك حەزدەکەم هەندێك لە مامۆستا و قوتابییەکانی بناسێنم بە خوێنەری بەڕێز ، شێخ حەموود قوتابی هەریەک لە (شێخ عبداللطیف بن ابراهیم آل شیخ و شێخ محمد بن ابراهیم آل شیخ و شێخ محمد الأمین الشنقیطی و شێخ عبدالعزیزبن باز) بووە ، وە مامۆستای هەریەك لەم زانایانە بووە ((شێخ علی بن خضیرالخضیر و محمد بن صالح العثیمین و صالح اللحیدان و صالح الفوزان و سلمان بن فهد العودة و عبدالعزیز آل شێخ (موفتی ئێستای مەلیک عبدالله ی مرتد) و جگە لە کۆمەڵێکی زۆر لە قاضي گەورە و ڕەئیسی مەحکەمەکان ، وە سەرپەرشتی کۆمەڵێک نامەی دکتۆرا و ماجستێری کردووە.

فەتوای شێخ حمود بن عقلاء الشعيبي:-

پرسیار:- بەڕێز شێخ حمود بن عقلاء الشعيبى موجاهیدان لە فەڵەستین و شیشان و شوێنانی تر لە وڵاتی موسڵمانان هەڵدەستن بە جیهاد کردنی دوژمنەکانیان و کوشتاری زۆریان لێ دەکەن و بەقورسی برینداریان دەکەن بەڕێگایەک کە پێی دەگوترێ کردەوەی شەهادەتخوازی وە ئەم کردەوە شەهادەتخوازیانە بریتییە لەوەی کە یەکێک لە موجاهیدان پشتێنێک لە تەقینەوە لەخۆی دەبەستێ یان لەناو گیرفانی دادەنێ یان لەناو کەل و پەلەکانی یان لەناو سەیارەکەی هەندێک قومبەلەی تەقینەوە دادەنێ ، پاشان کۆمەڵێك لە دوژمن و شوێنی نیشتەجێ بوونیان تێک و پێک دەشکێنێ وەهەندێک شێوازی تریش هەیە یان خۆی وا پیشان دەدات کە خۆی بەدەستەوە دابێت بە دوژمن پاشان خۆی دەتەقێنێتەوە بە مەبەستی شەهادەت و شەڕی دوژمن و بەزاندنیان.

- ئایاحوکمی نمونەی ئەم کردەوانە چیە؟

- وەئایا ئەم کارانە لەخۆکوشتن(انتحار)هەژمار دەکرێن؟

- وە جیاوازی چیە لەنێوان خۆکوشتن وکردوەی شەهادەتخوازی؟

خوا پاداشتی بەخێرتان بداتەوە و لێتان خۆش بێت

وەڵام:- پێش وەڵام دانەوەی ئەم پرسیارانە پێویستە بزانیت کە نمونەی ئەم کردەوانەی باس کران بریتین لە (نوازل) ی سەردەم کە لە پێشتردا بەهەمان ئەو ڕێگایەی ئەمڕۆ نەبووە ، وە هەموو سەردەمێک (نەوازل) ی خۆی هەیە کە سەرهەڵدەدات و زانایان ئیجتیهاد دەکەن لەسەر دابەزاندنی دەقەکانی (قورئان و

سوننەت) و عمومات و ڕووداوەکانی هاوشێوەی ئەم نەوازلانە و ئەوەی کە سەلەف فەتوایان داوە لە هاو وێنەیان،

خوای گەورە دفەرموێت ((مَّا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ من شَيْءٍ)) واتە:- لەهیچ شتێك کەمتەرخەمیمان نەکردووە لە (لوح المحفوظ) دا. وە پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم دەربارەی قورئان دەفەرموێ ((فيه فصل ما بينكم)) واتە:- (چارەسەرو یەکلاکەرەوەی ئەو شتانەی تێدایە کە لەنێوانتان دایە) ، وە بێ گومان ئەو کردەوە شەهادەت خوازیانەی کە باس کران کارێکی مەشروعە و بریتیە لە جیهاد کردن لەپێناو خوا ئەگەر خاوەنەکەی نیەتی پاک بێت وە ئەم کردەوانە باشترین و سەرکەوتووترین وەسیلەی جیهادییە وە لە وەسیلە زۆر کاریگەرەکانە دژی دوژمنانی ئەم دینە لەبەر ئەوەی بەزاندن و خستنەوەی کوشتن و بریندار کردنیانی تێدایە وە بڵاو کردنەوەی ترس و دڵەڕاوکێ و ڕاچڵەکانی تێدایە وە دەبێتە هۆی بەهێز کردنی ورەی موسڵمانان لەسەر کافران و بەهێز کردنی دڵ ودەرونیان و شکاندنی دڵی کافران و بەزاندن و کوشتارێکی زۆری کافران و توڕەکردنیان و لاوازکردنی دوژمنانی موسڵمانان و جگە لەکۆمەڵێك بەرژەوەندی تری جیهادی..

وە بەڵگە لەسەر مەشروعیەتی ئەم کردارە بریتیە لە قورئان و سوننەت و یەکدەنگی زانایان (إجماع) و ئەو ڕووداوانەی دادەبەزێنرێتە سەری وهاتووەتەپێش و سەلەف فەتوایان تێدا داوە هەروەکوو باسی دەکەین إن شاء الله

یەکەم : بەڵگەکان لە قورئان دا

١- لە بەڵگەکان فەرموودەی خوای گەورە کە دەفەرموێ ((وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ)) البقرة ٢٠٧ ، واتە:-(لەناو خەڵکی دا کەسی واهەیە لەبەر ڕەزامەندی خوای گەورە گیانی خۆی دەبەخشێ خوایش لەتەک بەندەکانی خۆیدا بەبەزەیی و دلۆڤانە) ، هاوەڵەکان ڕەزای خوای گەورەیان لەسەر بێت دایان بەزاند لەسەرهێرش بردنی یەک موسڵمان بۆ سەر کۆمەڵێکی زۆری دوژمن و خۆتیابردن و لەناو بردنەوە هەروەکو پێشەوا عومەری کوڕی خەتتاب و أبو أيوب ی ئەنصاری و أبو هريرة رەزای خوایان لەسەر بێت فەرموویانە کە ابو داود و الترمذي ریوایەتیان کردووە وە ابن حبان وە الحاکم بە صەحیحیان داناوە

٢- فەرموودەی خودای گەورە((إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ)) التوبة ١١١، واتە:- (بێ گومان خودای گەورە گیان و سامانی موسڵمانی کڕیوە بەوەی کە بەهەشتیان بداتێ ، کوشتار دەکەن لەڕێی خوا جا ئەکوژن و ئەکوژرێن)

ابن کثیر دەفەرمووێ زۆربەی زانایان لەسەر ئەوەیان داناوە کە ئەم ئایەتە دابەزیوە لەسەر هەموو موجاهیدێکی لە پێناو خودای گەورە.

٣- فەرموودەی خوای گەورە((وَأَعِدُّوا لَهُم مَّا اسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ)) الأنفال ٦٠ ، واتە:- (هەتا بۆتان

دەکرێ و لەتوانا و وزەتان دایە چەک و جبەخانەی جەنگ و ئەسپی چاپوکی سواری دژی دوژمنانی دینی خوا ئامادە بکەن و دوژمنی خوا و دوژمنی خۆتانی پێ بترسێنن) وە کردەوەی شەهادەت خوازی لە (قوة) خۆی دەگرێتەوە کە دەیان ترسێنێت.

٤- فەرمووده‌ی خوای گەورە لەبارەی شکێنەرانی پەیمان ((فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِم مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ)) الأنفال ٥٧ ، واتە:- (ئەنجا ئەگەر لە جانگ دا زاڵ بوویت بەسەریان دا وایان لێ بکە ئەوانەی لە پشتیانەوەن پەرتو بڵاو بن وە پەندو عیبرەت وەربگرن بەڵکو بیر بکەنەوەو دەست لەخیانەت هەڵبگرن)

دووەم :- بەڵگەکانی سوننەت (فەرموودەکان)

١- فەرموودەی غولامەکە وە چیرۆکەکەی ناسراوە و لە فەرموودەی صحیح داهەیە ، کاتێک کە ڕێگای کوشتنی خۆی پێ نیشان دان وکوشتیان بەشەهیدی لەپێناو خوای گەورە وە ئەمە جۆرێکە لەجیهاد و سودێکی گەورە و بەرژەوەندی بۆ موسڵمانان بەدەست هات کاتێک خەڵکی ئەو شوێنە هاتنە ناو دینی خوای گەورە و وتیان باوەڕمان هێنا بە پەروەردگاری ئەم منداڵە وە شوێنی بەڵگە لەم چیرۆکەدا ئەوەیە کە ئەم منداڵە موجاهیدە خۆی بە هیلاک و لەناو بردن بردووە و هۆکاری کووشتنی خۆی بوو لەپێناو بەرژەوەندی موسڵمانان کە ئەو فێری کردن چۆن بیکوژن بەڵکو نەیان دەتوانی بیکوژن تەنها بەو ڕێگایە نەبێت کە ئەو پێیانیوت و بووە هۆکارێک بۆکوشتنی خۆی.

بەڵام خوا لە (ئەم خۆکوشتنە) لێی خۆش بووە لە بابەتی جیهاد وە هاووێنەی ئەوە موجاهید لەکردەوە شەهادەت خوازیەکان کەدەبێتە هۆی لەناو بردنی نەفسی خۆی لەبەر بەرژەوەندی جیهاد وە ئەمەش بنچینە و ئەصلی هەیە لەشەرعی ئێمە ، ئەگەر پیاوێک هەڵسێت و بەتەمای پاداشت بێت وفەرمان بەچاکەو ڕێگری لە خراپە بکات وەخەڵکی شوێنی هیدایەت کەوتن بە فرمان و ڕێگری کردنەکانی هەتاکوو کوژرا لەم پێناوە ئەوە بە موجاهید و شەهید دەژمێردرێت وە ئەم وەکو ئەو وتەی پێغەمبەرصلی الله علیه وسلم کەدەفەرمویٚ(أفضل الجهاد کلمة حق عند سلطان جائر)واتە:-باشترین و چاکترین جیهاد وتەیەکی حەقە لای سەرکردەیەکی ستەمکار)

٢- کارەکەی بەڕڕائی کوڕی مالک لەشەڕی یەمامە کە چووە ناو کۆمەڵێک لە دوژمن و لەسەر ڕم و هێزێکی زۆر لە دوژمن و شەڕو کوشتاری کرد تاکو دەرگاکەی کردەوە ، هیچ یەکێک لە هاوەڵەکان نکۆڵی و ئینکاریان نەکردووە لەم کارە ، وە چیرۆکەکەی باس کراوە لە سنن البیهقی لە کتابی السیر(باب التبرع بالتعرض للقتل : خۆبەخت کردن و خۆبەخشین بە خۆخستنە ناو کووشتن و لەناوبردن) وە لە تەفسیری قرطبي وأسد الغابة و تأريخ الطبري ش باس کراوە.

٣- سلمة ابن الأکوع و الأخرم الأسدي و أبو قتادة خۆیان خزاندە ناو عینیة کوڕی حصن و ئەو کۆمەڵەی کە لەگەڵی دابوو وە پێغەمبەر صلى الله علیه وسلم فەرموویەتی وە (خیر رجالتنا سلمة)باشترین پیاومان سەلەمەیە.

ابن النحاس فەرموویەتی : (لەم فەرمووده صحیحه و جێگیرەدا بەهێزترین بەڵگەیە لەسەر جائیزیەتی هێرشی یەک موسڵمان لەسەر کۆمەڵێکی زۆر لە دوژمن بەتەنیا ئەگەر گومانی زۆریشی هەبوو واته (ظن الغالب)ی هەبوو کە دەکوژرێ ئەگەر موخلیص بێت لە داوا کردنی شەهادەت هەر وەکوو سەلەمەی الأخرم الأسدی کردی ، وە پێغەمبەرصلی الله علیه وسلم عەیبی لێ نەگرت وە ڕێگری لە لە هاوەڵانیشی نەکرد لەسەر ئەنجام دانی هاو وێنەی ئەم کارە ، بەڵکو ئەم حەدیسە بەڵگەیە لەسەر چاکیەتی و سوننەتی ئەم کارە و فەزڵ و چاکی ، چونکە پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم ستایشی أبوقتادة و سەلەمەی کرد لەسەر کارەکانیان هەروەکو باس کرا ،لەگەڵ ئەوەی هەر یەک لە مانە بەتەنیا هێرشیان کردە سەر دوژمن وە چاوەڕوانیان نەکرد تاکو موسڵمانان لەگەڵیان هێرش بکەن.

٤- وە ئەوەی هیشام بن عامر ئەنجامی دا کاتێک هێرشی کردە سەر دوژمن و چووە نێوان دووپۆل لە دوژمنی گەورە هەندێک خەڵک نکۆڵیان لە کارەکەی کرد وە وتیان بە نەفسی خۆی خستە تیا چوون و لەناو بردنەوە بەڵام پێشەوا عومەری کوڕی خەتتاب و أبو هریرة ڕەزای خوایان لەسەر بێت ڕەددی خەڵکەکەیان دایەوە و ئەم ئایەتەیان بەسەردا خوێندنەوە ((وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ)) البقرة ٢٠٧ ، واته:-(لەناو خەڵکی دا کەسی واهەیە لەبەر ڕەزامەندی خوای گەورە گیانی خۆی دەبەخشێ خوایش لەتەک بەندەکانی خۆیدا بەبەزەیی و دلۆڤانە)

٥- هێرش کردنی أبو حدرد الأسلمي لەگەڵ دوو هاوڕێکەی بۆسەر لەشکرێکی زۆر گەورە تەنها سێ کەس بوون و چوارەمیان لەگەڵ نەبوو خودای گەورە سەری خستن بەسەر موشریکان هەروەکو ابن هشام لە سیرة دا باسی کردووە وە ابن النحاس یش لە المشارع.

٦- کارەکەی عبدالله ی کوڕی حنظلة الغسیل کاتێک بەسەر ڕووتی کوشتاری کرد لە یەکێک لە جەنگەکان و درعەکەشی فڕێدا هەتاکو کوشتیان ابن النحاس لە المشارع باسی کردووە.

٧- بەیهەقی لە السنن دا گێڕاویەتیەوە لە پیاوێک کە فەرموودەی (الجنة تحت ظلال السیوف) واتە:(بەهەشت لەژێر سێبەری شمشێرەکاندایە) ی لە ئەبوموسا بیست یەکسەر پیاوەکە هەڵسایەوە و کێلانەی شمشێرەکەی شکاند و و خۆی توند کرد لەسەر دوژمن پاشان کوشتاری کرد هەتاکو کوژرا.

٨- چیرۆکی أنس بن النضر لە جەنگی ئوحود دا کاتێک گوتی داخی گرانم بۆ بۆنی بەهەشت پاشان ڕۆچووە ناو موشریکەکان تاکو کوژرا.

سێ یەم:- إجماع

ابن النحاس له المشارع الأشواق له المهلب گواستویەتیەوه كه فەرموویەتی (هەموو زانایان كۆك بوونه لەسەر جائیزیەتی خۆخستنه ناو مەترسی و لەناوچوون له جیهاد دا)

وه غەزالی له الأحياء دفەرمووێت (خیلاف نیه لەسەر ئەوەی كه موسڵمانێك بەتەنیا بۆی هەیه هێرش بكاته سەر پۆلێكی كافران و كوشتاریان لەگەڵ بكات ئەگەر زانیشی كه دەكوژرێ)

وه ئیمامی نەوەوی لەشەرحی مسلم كۆدەنگی زانایانی نەقل كردووه لەسەر خۆ لەناو بردن بە نەفسی خۆت لەجیهاددا هەروەكو لەشەڕی ذی قرد دا باسی كردووه.

ئەم حەوت ڕووداوانەی كه باس كران لەگەڵ ئەم (إجماع) انەی كه نەقل كران ئەمە مەسەلە و باسێكه كه زانایانی فیقه له كیتابەكانیان دا ناویان ناوه (هێرش كردنی یەك موسڵمان بۆ سەر دوژمنێكی زۆر) وه هەندێك جار ناو دەنرێت بە (مەسەلەی ڕۆچوون و خۆ خزاندنه ناو پۆلێكی دوژمن) یان مەسەلەی (خۆ تیابردن و خۆلەناوبردن بەنەفسی خۆت له جیهاددا)

پێشەوا نەوەوی لەشەرحی مسلم له بابی (جێگیر بوونی بەهەشت بۆ شەهید) فەرموویەتی (لەم فەرموودەیەدا ئەوه دەگرێتەخۆ كه جائیزه ڕۆچوون و خۆ

خزاندنە ناو کافران وە خۆ ئاراستە کردن بۆ شەهادەت و وە ئەوە جائیزە لای زۆرینەی زانایان بەبێ کەڕاهەت)

وە پێشەوا قورتوبی لە تەفسیرەکەی دا جائیزیەتی هێرشی یەک موسڵمان بۆسەر کۆمەڵێک دوژمن لەهەندێک لە زانا مالیکیەکان نەقل کردووە ، هەتا هەندێکیان فەرموویانە :- ئەگەر یەک موسڵمان هێرشی کردە سەر سەد یان کۆمەڵێکی زۆر لە سەرباز وە زانی یان گومانی زۆری برد واتە (ظن الغالب) ی هەبوو کە دەکوژرێت یان کاریگەریەکی جێ دەهێشت کە موسڵمانان سوودی لێ وەردەگرن ئەوە جائیزە ، وە هەروەها پێشەوا قورتوبی لە محمدی کوڕی حەسەنی شەیبانی نەقل کردووە کە وتوویەتی (ئەگەر بێتوو یەک موسڵمان هێرش بکاتە سەر هەزار لە موشریکەکان ئەوا هیچی تێدا نیە بەو مەرجەی مەبەستی ڕزگار کردنی موسڵمانان بێت لەگەڵ گورز وەشاندنێکی توند لە دوژمن).

وە شوێنی بەڵگە هێنانەوە لە مەسەلەی هێرش کردنی یەک موسڵمان بۆسەر دوژمنێکی زۆر بەتەنیا وە هەروەها خۆخزاندنە ناو دوژمن و خۆتیاچوونی نەفسی و ئاراستە کردنی بۆ لەناوبردنی خۆی ئەوەیە کە گونجاوو هاووێنەیە لەگەڵ ئەو موجاهیدەی کە (لە کردەوە شەهادەت خوازیەکان دا) خۆی لەناو دەبات وخۆی دەخزێنێتە ناو کۆمەڵێک لە کافران وکوشتن وبریندار کردن و گورزوەشاندنێکی توند هەڵدەگیرسێنێت .

.ئەو ڕووداوانەی کە (کردەوە شەهادەت خوازیەکان) ی لەسەر دادەنرێت:-

یەکەم:- بابەتی "التترس" کردنە قەڵغان

بەشێوەیەک ئەگەر کافران موسڵمانانیان کرد بەقەڵغان و بەربەست موجاهیدەکان ناچار بوون بەوەی کە نەیان دەتوانی شەڕو کوشتاری کافرەکان بکەن تەنها بەکوشتنی ئەو موسڵمانانە نەبێت ئەوا جائیزە کوشتنیان ، هەروەکو ابن تیمیة لە الفتاوى دا فەرموویەتی (بێ گومان هەموو زانایان کۆکن لەسەر ئەوەی کە ئەگەر سوپای کافران ئەو ئەسیرو گیراوە موسڵمانانەی لەلایانن کردیان بە قەڵغان و بەربەست و ترس هەبوو لەسەر موسڵمانان کە ئەگەر جەنگی کافرەکان نەکەن زەرەر و زیان بە موسڵمانان بگات ئەوا جائیزە جەنگ لەگەڵ کافرەکان بکرێت ئەگەر ئەم کارە ببێتە هۆی کوشتنی ئەو موسڵمانانەش کە کراون بە بەربەست).

وە ابن القاسم لە حاشیەی الروض دا فەرموویەتی (لە الإنصاف فەرموویەتی) : ئەگەر کافران موسڵمانانیان کرد بە قەڵغان و بەربەست ئەوا جائیز نیە تیریان بۆ بهاوێژرێت مەگەر لەسەر موسڵمانان ترساین کە ئەگەر شەڕ لەگەڵ کافرەکان نەکەین زەرەر و زیان بەر موسڵمانان بکەوێت ئەوا کافرەکان تیر باران دەکرێن بەڵام لەکاتی تیر هاویشتنەکە مەبەستی کافر دەبێت (واتە هەر چەند موسڵمانەکانیش بکوژرێن بەبێ خیلاف وناکۆکی لەنێوان زانایان)

وە شوێنی بەڵگە لەبابەتی (التترس) بریتیە لەوەی کە ئێمەی تیایە ئەوەیە کە جائیزە ئەم کارە بکەین (کوشتنی موسڵمانانی بە قەڵغان کراو) بۆ گەیشتن بە کوشتنی کافران وە ئەوەش کوشتنی موسڵمانانی تێدایە بە چەکی موسڵمانان و بە دەستی موسڵمانان ، بۆیە کۆکەرەوەی هۆکار و عیللەتی ئەم کارە گەیشتنە

بەکوشتنی دوژمن و بەزاندنیان تەنها لە ڕێگەی کوشتنی موسڵمانە بە قەڵغان کراوەکە دەبێت ، گەیشتن بە دوژمن و بەزاندنیان بە تضحیە دان وشکست و لەناو چوونی ئەو موسڵمانە بەربەست کراوانە دەبێت وە ئەم ڕێگایە زۆر توندترە لەخۆ لەناوبردنی موجاهیدێک بە نەفسی خۆی لەم کردەوە شەهادەت خوازیانەدا بۆ ئەوەی بگاتە دوژمن و بیان بەزێنێت چونکە کوشتنی موسڵمانی بەر بەست کراو زۆر گەورە ترە ، لەبەر ئەوەی کوشتنی موسڵمانێک تاوانەکەی گەورە ترە لە خۆکوشتن وە لەبەر ئەوەی کوشتنی کەسێکی تر ستەمە لەو کەسە و دەست درێژیە لەسەر ئەو کەسە و زیانەکەی زیاترە . بەڵام خۆکوشتنی موسڵمان زیانەکەی تایبەتە بەخۆی بەڵام ئەمە لەبابی جیهاددا بوراوە و ڕێپێدراوە ، وە ئەگەر کوشتنی موسڵمان جائیزبێت بەدەستی موسڵمان لەبەر کوشتنی دوژمن ئەوا خۆکوشتنی موجاهید بەدەستی خۆی بۆ بەزاندنی دوژمن وەکوو ئەوە یان ئاسانترە ، ئەگەر کردنی ئەو شتەی کە تاوانەکەی گەورە ترە هیچی تێدا نەبێت بە ئەنجام دانی ئەوا ئەنجام دانی شتێک کە تاوانەکەی کەمتر بێت زۆر لە پێشترە کە هیچی تێدا نەبێت بۆیە لەهەردوو حاڵەت دا مەبەستی کوشتنی دوژمن و بەزاندنیەتی لەبەر فەرموودەی (انما الأعمال بالنيات) واتە:-(کردەوەکان تەنها بە نیەتن)

وە لەمەدا وەڵام و ڕەدد هەیە بۆئەو کەسەی کە دەڵێت لە بابەتی خۆخزاندنە ناو کافران و هێرش بردنە سەر دوژمن ئەو موجاهیدە بەدەستی کافران و بە چەکەکانی ئەوان دەکوژرێت ئەوا ئێمە دەڵێین خۆ لەبابەتی ترس موسڵمانان بەدەستی موسڵمانان وبە چەکی موسڵمانان دەکوژرێن وە لەگەڵ ئەوەش دا زانایان کوشتنی موسڵمانی بە بەربەست کراویان نەخستووەتە بابی ئەو کوشتنەی کە هەڕەشەی خوای گەورەی لێ کراوە.

دووەم:- بابەتی بەشەو بەسەردادن

مەبەست لە بەشەو بەسەردادن ئەوەیە کە بەشەو بچیتە سەر دوژمن و بیان بەزێنی هەرچەندە ئەگەر ببێتە هۆی کوشتنی ئەو کەسانەشی کە کوشتنیان جائیز نیە لە منداڵ و ژنی کافران.

زانای پایەبەرز ابن قدامة فەرموویەتی (بەشەو بەسەردادانی دوژمن جائیزە)

وە پێشەوا ئەحمەد فەرموویەتی (بەشەو بەسەر دادانی دوژمن هیچی تێدا نیە وە ئایا شەڕی ڕۆمەکان هەر بەشەو بەسەر دادان نەبووە!!!!!) وە هەروەها فەرموویەتی (نەم زانیوە کەسێک بەسەر دادانی شەوی پێ باش نەبووبێت)

وە شوێنی بەڵگە لەم بابەتەدا ئەوەیە کە کوشنی کەسێک هەرچەندە کوشتنیشی حەڕام بێت جائیز بێت لەبەر بەزاندن و گورز وەشاندنی دوژمن ئەوا بەهەمان شێوە خۆکوشتنی موسڵمانی موجاهید هەرچەندە خۆکوشتن حەڕامیشە بەڵام لەبەر بەزاندن و گورز وەشاندن لە کافران جائیزە . وە ژن و منداڵی کافران لە بەسەردادانی شەوان دەکوژرێن بەدەستی کەسانێ کە کوشتنیانی بۆ جائیز نەبووە ئەگەر مەبەستی جیهاد و نیەت نەبێت .

پوختە:- ئەمەی کە باس کرا بەڵگەیە لەسەر ئەوەی کە جائیزە موجاهید خۆی لەناو ببات (خۆی بتەقێنێتەوە) لە کردەوەی شەهادەت خوازیدا لەبەر جیهاد و بەزاندنی دوژمنان هەرچەند ئەگەر بەچەکی کافران و بەدەستی کافران بکوژرێت هەروەکوو لەبەڵگەکانی پێشوو لە بابەتی خۆ لەناو بردن و خۆخزاندنە ناو کافران دا باس کرا یان ئەگەر بەچەکی موسڵمانان و بەدەستی موسڵمانانیش بکوژرێت هەروەکو لەبابەتی التترس دا باس کرا یان بەڕێ نیشان دان کە ببێتە هۆی لەناو چوونی هەروەکو چیرۆکی منداڵەکە ، هەموو ئەمانە یەکسانن لەبابی جیهاد لەبەر ئەوەی بەرژەوەندی گەورەی تێدایە وە زۆر شتی تریش بوراوە و ڕێگەپێدراوە لە جیهاد دا کە جگە لەجیهاد تاوانە وەکو درۆ و فرووفێڵ کردن

هەروەکو لە سوننەت دا هاتووە وە کوشتنی کەسێک کە خوێنی حەڕامە جائیزە لەبەر بەرژەوەندی جیهاد دا بۆیە بابەتی کردەوەی شەهادەت خوازی دەچێتە ئەو بوارەوە.

بەڵام بابەتی قیاس کردنی کردەوە شەهادەت خوازیەکان بە خۆکوشتنی حەڕام کراو و انتحار ئەمە (قیاس مع الفارق) واتە:-(قیاس کردن لەسەر شتێکی جیاواز) ە ، جیاوازی هەیە لەنێوان ئەم دووحاڵەتە دا و جمع کردن و کۆکردنەوەیان لەگەڵ یەکتر قەدەغە دەکات (واتە قیاس ناکرێن لەگەڵ یەکتر لەبەر نەبوونی مەرجەکانی قیاس کە لە پەرتووکەکانی أصول الفقە دا باس کراوە)

جیاوازی هەیە لەنێوان خۆکوژێک کە خۆی دەکوژێت لەبەر بێ ئارامی یان ناڕازی لە قەدەر یان ڕەخنە گرتن لەسەر ئەو شتەی کە بەسەری هاتووە یان پەلە کردن لە مردن یان خۆ ڕزگار کردن لە ئێش و ئازار و سزاکان یان نائومێدی لە شیفا بە نەفسێکی ترس و بێ ئومێد و ناڕازی لەوەی کە خوا پێی ڕازیە وە لەنێوان نەفسی موجاهید کە لە کردەوە شەهادەت خوازیەکان دا بەنەفسێکی دڵخۆشی موژدەدەری بۆ پلەی شەهادەت و بەهەشت وە ئەوەی لای خوایە و سەرخستنی دین و بەزاندن و گورز وەشاندن لە دوژمن و جیهاد لە پێناو خوا دا وەکو یەک نین و ئەم دووکەسە زۆر جیاوازن خوای گەورە فەرموویەتی(أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ) القلم ٣٥ ، واتە:- ئایا موسڵمانان وەکو تاوانبار لێ دەکەن ئەوە چیتانە حوکم و بڕیار وادەدەن.

وە خوای گەورە فەرموویەتی (أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ) الجاثية ٢١ ، واتە :- (ئاخۆ ئەوانەی بڕوایان نیە گوناهو تاوانیش دەکەن پێیان وایە کە وەکو ئەوانەیان دادەنێین کە بڕوایان هێناوە و کارە چاکەکانیان ئەنجام داوە وە پێیان وایە ژیان و مردنیان وەکو یەکە ؟! واتە پێیان وایە وەکو یەک دەژین و دەمرن خراپە ئەو داوەرییە کە دەیکەن ، ئەگەر پێیان وابێت کە هەردوولا

یەکسان دەبن. وە دەفەرمووێت (أَفَمَن كَانَ مُؤۡمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًاۚ لَّا يَسۡتَوُۥنَ) السجدة ١٨ ، واتە:- ئایا ئەو کەسەی بڕوای هێناوە وەکو ئەو کەسەیە کە فاسق و لە سنوور دەرچووە بێ گومان هەرگیز ئەم دووانە وەکو یەک نین.

داوا لەخوای گەورە دەکەین کە ئایینەکەی و سەربازەکانی سەربخات و دوژمنەکانی بشکێنێت.

نووسینی شێخ حمود بن عقلاء الشعيبي

فەتوای زانای گەورە و فەرموودەناس شێخ سلیمان بن ناصر العلوان
ـ خوا لە زیندانی حکومەتە کافرەکەی سعودیة ئازادی بکات ـ

پرسیار:- بەڕێز شێخ سلیمان بن ناصر العلوان هەندێک لەزانایان ووتویانە کە ئەو کردەوە فیداییانەی کە لە فەلەستین و شیشان هەیە ناویان ناوە بە کردەوەی انتحاری و خۆکوشتنی حەڕام کراو وتەو ڕای ئێوە چیە لەم بارەیەوە؟

وەڵام:- کاتێک دەگەڕێینەوە بۆ کیتابەکانی زمانەوانی و زانایانی شەریعەت و سەیری پێناسەی منتحر:- خۆکوژ دەکەین بۆمان دەردەکەوێت و دەبینین کە لە ڕووی زمانەوانی وشەرعی دا ئێمە وێک چوون نابینین لەنێوان خۆکوژ کە خۆی دەکوژێت لەبەر ماڵ و بێ ئارامی لە دونیاوە وە لەگەڵ خۆبەخت کەر کە گیانی خۆی دەبەخشیت و دەبێتە هۆی کوشتنی خۆی لە پێناو دینەکە و ناموسی.

یەکسانی کردن لەنێوان خۆکوشتنی حەڕام کراو لە شەرع دا بە کیتاب و سوننەت وإجماع وە لە نێوان کردەوە شەهادەت خوازیەکان دا یەکسان کردنێکی زاڵمانەیە و بەش کردنێکی ستەمکارانەیە ، وە پەنا بەخوا کە پیاوێک خۆی بکوژێت لەپێناو شەیطان یەکسان بکرێت لەگەڵ یەکێکی تر کە گیان و ماڵی دەبەخشێ لەپێناو گوێڕایەڵی کردنی خوای میهرەبان سوێند بەخوا وەکو یەک نین وەکو یەکیش نابن ، خۆکوژ خۆی دەکوژێ لەپێناو نەفسی خۆی وهەواو ئارەزووەکانی لە ئەنجامی ئارام نەگرتن وکەمی باوەڕی بە قەزا و قەدەر و ئەم شتانە ، بەڵام ئەم خۆ بەخت کەر و گیان بەخشە خۆی دەکوژێت بەمەبەستی هێنانەوە و جێگیر کردنی دین و دامرکاندنەوەی کافران و بێ هێز کردن و لەراندنی دەسەڵاتیان و شکاندنی کارە پووچەکانیان ، ئای لەم جیاوازی یە لەشەرع دا لە نێوان کردەوەی شەهادەت خوازی وهێرش کردنی دوژمن لەگەڵ گوناهی گەورەی خۆ کوشتن!!!!!!!!! ، وە

بەڵگەکان بە متواتری لە پێغەمبەرصلی الله علیه وسلم ەوە هاتووە لەسەر چاکیەتی و فەزڵی هێرش کردن و خۆ خزاندنە ناو دوژمن و کوشتار کردنیان وە ئەوە ئاشکرایە هەرچەندە ئەگر بزانێت کە دەیکوژن و خوێنی دەڕێژن .

ئەگەر گوترا ئەم هێرش بەری سەر دوژمنە بەدەستی دوژمن کوژرا وە ئەم خۆ بەخت کەرە بە کارەکەی خۆی کوژرا ئەوا دەوترێت ثابت و جێگیر بووە لە شەرع دا کە ئەو کەسەی هۆکاری کوشتنی کەسێکە و بەشداری کردووە لە کوشتنی کەسێك هەمان حوکمی ئەو کەسەی هەیە کە ڕاستەوخۆ کەسەکە دەکوژێت وە ئەمە وتەی زۆربەی زانایانە و پێشەوا مالیك و الشافعي و أحمد بۆ ئەم رایە ڕۆیشتوون و هەموویان وتوویانە تۆڵە سەندنەوە (کووشتنەوەی) واجبە لەسەر ئەو کەسەی هۆکاری کوشتنی کەسێکە و بەمەبەست کردوویەتی ، هەر وەکو کەسێک بیرێک هەڵکەنێت بۆئەوەی فلانە کەسی بکەوێتە ناوو بمرێت وە هەندێک لە زایان ڕایان جیاوازە و پێیان حەرامە وە واجبیان کردووە لەسەری کە خوێن بدات بەڵام تۆڵەسەندنەوە (کووشتنەوەی) یان پێ واجب نیە ، بەڵام ئەوە تێڕوانینی تیایە و جمهوری زانایان بەڵگەکانیان بەهێز تر و ئاشکرا ترە وە ئەمە پێشەوای باوەڕداران عمری کوڕی خطاب (ڕەزای خوای لێ بێ) فەتوای پێ داوە وە بەڵگەکانی جمهور زۆرە و پێویستە بگەڕێینەوە سەر کیتێبی فەقیهەکان ، ئێرە جێگای درێژەدان بەم باسە و هێنانەوەی بەڵگەکان لەسەری نیە و کەم ڕێنمویی دەکات بۆ زۆر و أصل وبنچینە بەڵگەیە لەسەر لق وفەرع .

بە پوختی : ئەو کەسەی خۆی بخاتە ناو زەوی دوژمن و هێرش بکاتە سەر سوپای کافرە دەست درێژی کارەکان یان خۆی مین ڕێژ کرد بە ماددەی تەقینەوە بەمەبەستی بەپەند بردنی دوژمن و چاندنی ترس و لەرز لە دڵیان و لەناوبردنی کوفر و کافران و دەرکردنیان لەزەوی و پیرۆزیەکانی موسڵمانان ئەوا پاداشتی شەهیدە ئارامگر و موجاهیدە ڕاست گۆکانی هەیە .

وەپێغەمبەرصلى الله عليه وسلم فەرموویەتی ((منْ خير مَعَاش الناس لهم رجل ممسكُ عِنَان فرسه في سبيل الله يطير على متنه كلما سمع هيعة أو فزعة طار عليه يبتغي القتل والموت مظانّه)) ئیمامی موسلیم ڕیوایەتی کردووە لە ڕێگای عبدالعزیزی کوڕی ئەبوحازم لەباوکیەوە لە بعجة کوڕی عبدالله لە ئەبو هورەیرە ڕەزای خوای لێ بێ ، واتە:- باشترین ژیان ژیانی پیاوێکە کەوا لغاوی ئەسپەکەی لەپێناو خوا دا گرتووە و خێرا دەچێتە سەر پشتی و هەر کە گوێی لە دەنگی دوژمن و ڕاپەڕین و هەڵسانی موسڵمانان بوو بۆلای دوژمن یەکسەر دەچێتە پێشەوە و داوای شەهیدی دەکات لە شوێنی خۆی.

ئەی ئەهلی جیهاد ئەی ئەو کەسانەی داوای شەهادەت دەکەن ئەی ئەهلی غیرەت لەسەر حەڕام کراوەکانی موسڵمانان و پیرۆزیەکانیان با ئارام بگرن ئەوە یەك مردنە با لەپێناوی خوا بێت ، خوای گەورە دەفەمووێ((وَلاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ أَمْوَاتاً بَلْ أَحْيَاء عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ (169) فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللّهُ مِن فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُواْ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلاَّ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (170) يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ (171))) ال عمران ١٦٩-١٧١ ، واتە: وامەزانن ئەوانەی لەڕێی خوادا کوژراون مردوون بەڵکو زیندوون و لای پەروەردگاریان ڕۆزی و بژێوی وەردەگرن بەو نیعمەت و میهەرەبانیەی کە خوا پێی داون دڵخۆش و دڵشاد و خۆشحاڵن موژدەش بەو موجاهیدانە دەدەن کە هێشتا بەوان نەگەیشتوون و ئێستا لە ژیانن و زیندوون و لە گۆڕەپانی جیهاد دان و لەدوای ئەوانەوەن موژدەیان دەدەنێ کە لە دواڕۆژدا هیچ ترسێکیان نابێ هیچ خەفەتێکیش ناخۆن بۆ دونیایان ، بەو ناز و نیعمەت و بەخشش و بەهرانەی خوا دڵیان خۆشە چونکە پاداشتیان چەند بەرامبەر وەرگرتووە بەوەش دڵخۆشن کە خوای گەورە پاداشتی باوەڕداران لەناو نابات) .

وه ئیمامی مسلم لەصەحیحەکەیدا بە ژمارە(١٩١٥) لە ڕێگای سهیل ی کوڕی ئەبو صالح لە باوکیەوە لە ئەبو هورەیرە ڕەزای خوای لێ بێ گێڕاویەتیەوە لە پێغەمبەرصلی الله علیه وسلم کە فەرموویەتی (من قتل في سبيل الله فهو شهيد ومن مات في سبيل الله فهو شهيد) واتە:- (هەر کەسێک لەپێناوی خوا بکوژرێت شەهیدە وە هەر کەسێک لەپێناوی خوا بمرێت ئەوا شەهیدە)

وە مەبەست لەم کردەوە شەهادەت خوازیانەی کە هەیە لە فەلەستین وشیشان و وڵاتانێکی زۆری موسڵمانان جۆرێکە لە جیهادی شەرعی وە نمونەیەکە لە شێوازەکانی جەنگ و کوشتار و بەزاندنی دوژمن و بەپەند بردنیان ، خوای گەورە دەفەرمووێ(وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ) واتە:-(هەتا بۆتان دەکرێ و لەتوانا و وزەتان دایە چەک وجبە خانەی جەنگ و ئەسپی چاپووکی سواری دژی دوژمنانی دینی خوا ئامادە بکەن و دوژمنی خوا و دوژمنی خۆتانی پێ بترسێنن جگە لەوانێش ئەو دوژمنانەش بترسێنن کە ئێوە نایان ناسن هەر خوا چاک دەیان ناسێ ، هەر شتێکیش لەڕێی خوا ببەخشن خوای گەورە بە تەواوی دەینوسێ بۆتان و پاداشت وەردەگرن و بەهیچ شێوەیەکیش ستەمتان لێ ناکرێ) .

وە بێگومان ئەم کردەوە شەهادەت خوازیانە سوودی زۆریان هەبووە و وە بەروبوومی هاتۆتە بوون و بەرژەوەندی گشتی هەبووە و بۆتە زیانێکی زۆر و وێرانکاری بەسەر یەهودی زۆردار و براکانیان لە نەصڕانیە خراپەکارەکان وە کاریگەری ئەم کردەوە شەهادەت خوازیانە زۆرترە لە گوللە و ڕەشاش بۆ بەزاندن و شکاندنی کافران و ترسی چاندووە لەدڵی کافران هەتا وای لێ هاتووە (بەفەزڵی خوا) کە یەهودی و دوژمنەکانی خوا لە هەموو شتێک دەترسن و چاوەڕوانی مردن دەکەن لەهەموو شوێنێک ، لەوەش زیاتر سوودی

خۆتەقاندنەوە ئەوەیە کە کەمترین شێوازی شەرعیە کە زەرەری هەبێت (لەڕووی ماددیەوە) وەزۆرترین کاریگەری هەیە .

وە هەندێک توێژینەوە دەریان خستووە کەئەم کردارانە (خۆتەقاندنەوە) بووەتە هۆی کۆچی هەندێک لە یەهودیەکان لەزەوی موسڵمانان لە فەلەستین وە ئەم کردەوانە بووەتە هۆی کەم کردنەوەی ڕێژەی کۆچ کردن بۆخاکی فەلەسەتین و مانەوە تیایدا ، وە ئەمەش بەڵگەیە لەسەر بەدەست هاتنی بەرژەوەندی زۆر لەم کارە پیرۆزانە وە لێکۆڵینەوەم لەم بابەتە کردووە کە جگە لەم بابەتە دەیان بەڵگەم لەسەر جائیزیەتی ئەم کردەوە شەهادەت خوازیانەوە و شەرعیەتی باس کردووە ، هیچی تێدا نیە هەستان بەم کارە لە ڕقی یەهوودی و نەسڕانیەکان بەتایبەتی ئیسڕائیلیە دەست درێژی کارەکان ئەوانەی باوەڕیان وایە کە ئەوان دانامرکێنەوە و وە وڵاتەکەیان دروست کراوە بۆمانەوە ،

نووسینی شێخ سلیمان بن ناصر العلوان

فەتوای زانای پایەبەرز شێخ على بن خضير الخضير (خوا ئازادی بکات لە زیندانە تاریکەکانی حکومەتە کافرەکەی سعودية)

پرسیار:- بەڕێز شێخ على بن خضير الخضير السلام عليكم ورحمة الله وبركاته و بعد

لە وڵاتی ئێمە قسە زۆربووە لەبارەی کردەوە شەهادەت خوازیەکان وە بەهۆی ئەوەی ئێمە قوتابی ئێوەین وە پێشتر لەلای تۆ دەرسمان خوێندووە پێمان خۆشە ڕاتان بزانین دەربارەی ئەم بابەتە خوا سەرفرازتان بکات و پشتیوانتان بێت و پاداشتتان بداتەوە

وەڵام:- کردەوە شەهادەت خوازیەکان لە جیهاد هەژمار دەکرێت بەڵکو ئەمڕۆ باشترین جیهادە لەپێناوی خوا وە بەڵگەش بۆ ئەمە:-

١- خوای گەورە کە دەفەرموێ ((وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ)) البقرة ٢٠٧ ، واتە:-(لەناو خەڵکی دا کەسی واهەیە لەبەر ڕەزامەندی خوای گەورە گیانی خۆی دەبەخشێ خوایش لەتەک بەندەکانی خۆیدا بەبەزەیی و دلۆڤانە)

٢- ئەوەی کە ئیمامی مسلم ڕیوایەتی کردووە لە پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم لەچیرۆکی منداڵەکە و خاوەنانی چاڵەکە وە لەم چیرۆکەدا هاتووە منداڵەکە فەرمان بە کوشتنی خۆی دەکات لەپێناو بەرژەوەندی سەرخستنی دین.

زانای گەورەی ئیسلام ابن تيمية لە (الفتاوی) دا فەرموویەتی : ئەم منداڵە فەرمانی کرد بە کوشتنی خۆی لە پێناو سەر خستنی دین .

٣- پاشان ابن تيمية فەرمویەتی (لەبەرئەوە هەرچوار پێشەواکەی ئیسلام (أبو حنيفة ومالك والشافعي وأحمد) بەجائیزیان داناوە کە موسڵمان خۆ بخزێنێتە ناو

پۆلی کافران هەرچەندە ئەگەر گومانی زۆریشی (ظن الغالب) ی هەبوو کە دەیکوژن ئەگەر ئەم کارەی بەرژەوەندی موسڵمانانی تێدا بێت) .

٤- لەبەر فەرموودەی متفق علیه (إنماالأعمال بالنیات) واتە:-(کردەوەکان تەنها بەنیەتن)

٥- چیرۆکی بەڕڕائی کوڕی مالیك لە شەڕی یەمامە کە چووە ناو کۆمەڵێک لە دوژمن و لەسەر ڕم و هێزێکی زۆر لە دوژمن و شەڕو کوشتاری کرد تاکو دەرگاکەی کردەوە ، هیچ یەکێک لە هاوەڵەکان نکۆڵی و ئینکاریان نەکردووە لەم کارە ، وە چیرۆکەکەی باس کراوە لە سنن البیهقی لە کتابی السیر(باب التبرع بالتعرض للقتل : خۆبەخت کردن و خۆبەخشین بە خۆخستنە ناو کووشتن و لەناوبردن) وە لە تەفسیری قرطبي وأسد الغابة و تأريخ الطبري ش باس کراوە.

لەکۆتایی دا

خوشک وبرا موسڵمانەکانم زانیتان کە ئەم کردەوە شەهادەت خوازی و خۆ تەقاندنەوانە لەناو کافر و عەلمانیەکان گەورە ترین جیهادە لە پێناو خوای گەورە وە بۆتان ڕوون بوویەوە کە ئەم هەموو زانا گەورەیە فەتوایان پێ داوە بۆیە دەبێ ئەوەشتان بۆ ڕوون بووبێتەوە کە زۆر کەمن ئەوانەی لەم زەمەنی غوربەتی دین و جیهادەدا وتار بێژو موفتی بانگ خوازبن قسەی حەقیش بکەن ، بۆیە زۆر لەم لە خوا نەترس و دین فرۆش و تووتی عەلمانیەکان و بەناو ئیسلامیە دیموکراسی خواز و سەرشۆڕەکان ئەم کارانەیان لەلا پەسند نیە ، بەڵکو پێیان جائیزە کە خەڵکی لەبەر بەگرتن بدەن ئای لەم تاوانە پیسە کە ئەم پیسانە ئەنجامی دەدەن!! ئەمانە بوونەتە ژێر دەست و سەرشۆڕی کافر و عەلمانیەکان و بە ئەمیر و پێشەوای موسڵمانانیان بۆیە دووبارە دەڵێم ئەگەرهەر شتێك لەم دینە چەند ساڵێکی زۆر وازی لێ هێنرا ئەنجام دانی دەبێتە بێ دینی لای نەزان و دونیا پەرستەکان ئەوەتا سەیربکەن چۆن مەلا و بەناو زاناکان و بەناو موسڵمانان ئینکاری چەندین شت دەکەن کە لە ئیسلام دا واجبە یان مشروع ە وەکو کەنیزەك و بەندە و جزیة و شەڕوکووشتاری کافران و زۆرێك لە حوکمەکانی ئیسلام وەکو دەست بڕینی دز و ڕەجمی زیناکەری محصن و لە مل دانی مرتد و زۆری تر ، حسبي الله و نعم الوكيل ، ئەوەتا پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم دەفەرموێت (إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبِضُ الْعِلْمَ انْتِزَاعًا يَنْتَزِعُهُ مِنَ النَّاسِ، وَلَكِنْ يَقْبِضُ الْعِلْمَ بِقَبْضِ الْعُلَمَاءِ، حَتَّى إِذَا لَمْ يَتْرُكْ عَالِمًا اتَّخَذَ النَّاسُ رُءُوسًا جُهَّالًا، فَسُئِلُوا فَأَفْتَوْا بِغَيْرِ عِلْمٍ، فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا) رواه البخاري و مسلم

واتە :- (بەڕاستی خوای گەورە علم و زانیاری لەخەڵکی وەرناگرێتەوە بەوەرگرتنەوە ، بەڵکو علم و زانیاری وەردەگرێتەوە بەوەرگرتنی زانایان، واتە بە مراندنیان ئەگەر زانا نەما ئەوا خەڵکی چەند سەرۆکێکی نەزان هەڵدەبژێرن بۆ

خۆیان، پرسیاریان لێدەکەن ئەوانیش فتوا دەدەن بەبێ عیلم و زانیاری، خۆیان گومڕا دەبن و خەڵکیش گومڕا دەکەن).

بەڵێ عیلم و زانست نامێنێت لەناو خەڵك هەروەکو لەم زەمانەدا سەیردەکەین کە نە عیلم ماوە نە ئیش کردن بە عیلم ، لە هەمووش زیاتر ئەو هەموو سەرە گومڕایەیە کە پەیدابوونە و خەڵکی نەفام و گێل شوێنیان کەوتوونە ، بۆیە دەبینین هەر کۆنگرەیەکی بەناو زانایان ئەنجام دەدرێت سەدان بەناو زانا کۆدەبنەوە هەروەکو ئەوەی بڵێی ئەم ئوممەتە هەمووی زانان بەڵام بەداخەوە ئەوانە هەموویان خۆفرۆش و دین فرۆش و نەفامن ، ئەگەر ئوممەت ئەو هەموو زانایەی هەبوایە ئەی بۆ حاڵی ئوممەتی ئیسلام وای بەسەر دەهات و چۆن سەرکردە و حاکمەکان کافر دەبوون و دەبوونە دۆست و پشتیوانانی جوولەکە و نەصرانیەکان و بەرنامەی عەلمانی یان دەهێنایە ناو موسڵمانان و دژایەتی جیهاد و موجاهیدانیان دەکرد و ئەوەی باسی حوکمی خوا بکات بە تیرۆرست لە قەڵەم دەدرێت ، وە پێشەوا ابن حجر لە فتح الباري و لە ڕاڤەی فەرموودەکە دا دەفەرموێت (لا يمنع من ذلك وجود طائفة من أهل العلم لأنهم يكونون حينئذ مغمورين في أولئك) واتە: ئەمە ئەوە ناگەیەنێت کەوا کۆمەڵێك لە ئەهلی عیلم و زانست هەبن و حەق بێژیشبن (بەڵام بۆیە دەفەرموێت زانا نامێنێت) چونکە ئەوان لەو کاتەدا نەناسراو دەبن لەناو ئەو هەموو سەرە گومڕایانە. بەڵێ سەیردەکەین کەوا زانا حەق بێژەکان یان شەهید بوونە یان وا لە جیهاد و زەوی جیهاد دان وە یان لە زیندانەکان توند کراون وە یان دەنگیان کپ کراوە و وتار و دەرس و ڕاگەیاندنیان لێ قەدەغەکراوە ، بەڵام بەناو زانا گومڕاکانی تری وەکو مەدخەلیەکان و بەناو ئیسلامیە دیموکڕاسیخوازەکان مینبەر و ڕاگەیاندنیان بۆ ڕەخساوە بۆ گومڕاکردنی موسڵمانان ، بەڵکو زۆر جار کەناڵی ئاسمانیشیان بۆ کراوەتەوە و یارمەتی ڕاستەوخۆشیان دەدرێت لەلایەن طاغوتەکانەوە.

پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم فەرموویەتی (ماترك قوم الجهاد الا ذلوا) واتە:- (هیچ قەومێك جیهاد واز لێ ناهێنن ئیللا خوای گەورە زەلیل وسەر شۆڕیان دەكات) خۆ دەبینن لەم ڕۆژگارەدا چۆن بەناو موسڵمانان بوونەتە زەلیلی ئەمریكا و ئەوروپا ، خۆ دەبینن چۆن إخوان المفسدین سەرشۆڕ بووە لە میسر لەژێر سایەی ئەو دیموكراسیەی دەستیان پێوە گرتبوو و خەڵكیان هان دەدا بۆ پەرستنی و سەرشۆڕ كردن بۆ دیموكراسی و دوور كەوتنەوە لە چەك وجیهاد ، دوایی خوای گەورە بە دەردێكی بردن كە تاكو دنیا ماوە لەبیریان نەچێت و بەرووبوومی دەست گرن بە دیموكڕاسی پێ نیشاندان ، خۆیان بەری دەكرد لە موجاهیدان بەڵكو شەڕی موجاهیدانیشیان كرد و یەك گۆڕانكاریان لە حوكم نەكرد بۆ ئەوەی بە تیرۆرست هەژمار نەكرێن و سەلامەت بن و هەرچەندە چووبوونە سەر ئاینەكەی ئەوانیش سوودی پێ نەگەیاندن چونكە ململانێی دەسەڵاتێكیان دەكرد كە دنیایان پێ خۆش بێت و لە كۆتایی دا بە تیرۆرست هەژماركران و لە لەناوچوون نزیك بوونەتەوە خوا هیدایەتیان بدات ئەگەرنا نەوەشیان نەهێڵێت ، بەڵام ئەگەر سەیری موجاهیدان بكەین دەبینین بە فەزڵی خوا وا ڕۆژ بەڕۆژ سەركەوتنیان نزیكە و بە پێش چاوی هەموو دنیاوە حوكمی خوا جێ بەجێ دەكەن و هەموو دنیا دژیان وەستاوەتەوە بەڵام خوا خۆی پارێزەری بەندە باوەڕدارەكانی خۆیەتی و هیچ كەسێك ناتوانێت زەرەر بە موسڵمانان بگەیەنێت ئەگەر خوا نەیەوێت ، ئەوەی ماوە بڵێین ئەوەیە كە زۆرێک لەخەڵك دەڵێن لەكاتی تەقینەوەكان دا خەڵكی بێ تاوان و موسڵمان پێوە دە بێت ئێمە دەڵێین لەبەشێک لە بابەتەكەدا شێخ حمود باسی التترس ی كرد كە كۆدەنگی زانایانی لەسەرە ، ئەویش ئەوەیە كە ئەگەر بەكوشتنی كۆمەڵێک كافر و عەلمانی هەندێک خەڵكی موسڵمانیش پێوە بن ئەوا جائیزە بەڵام دەبێت تا دەكرێت خۆبپارێزی لەموسڵمان لەم كردەوانەدا بەڵام ئەگەر بەر كەوت إن شاء الله ئەو كەسە بە شەهید لەقەڵەم دەدرێت و بۆ زیاتر زانیاری دەتوانن بگەڕێنەوە بۆوتەی

زانایانی هەرچوار مەزهەبەکە وە لە کتێبی (التترس في الجهاد المعاصر) ی شێخ ئەبو یەحیای لیبی کە وتەی زۆرێک لەزانایانی نەقل کردووە زۆر بەجوانی ڕوونی کردووەتەوە.

وە ئەوە ماوەتەوە بڵێین کە لە کاتی تەقینەوەکان دا لەبەر ئەو گورزە کووشندەیەی کە بەر کافران کەوتووە ڕاگەیاندنەکان درۆ دەکەن و چەواشەکاری دەکەن و زانیاریەکان پێچەوانە دەکەنەوە و دەڵێن کەسانی بێ تاوان و ژن و منداڵ بەرکەوتوونە ، زۆربەی ئەم قسانەیان درۆیە و شەڕی ڕاگەیاندنە دژی موجاهیدان و نابێت موسڵمانی ژیر و تێگەیشتوو بەم ڕاگەیاندنە درۆزن و دەججالانە بڕوا بکات ، ئایا باوەڕ دەکرێت کە موجاهیدێك کردەوەی شەهادەت خوازی لە ناو خەڵکی بێ تاوان ئەنجام بدات!! ، ئەگەر موجاهیدان مەبەستیان کووشتنی کەسانی بێ تاوان بێت سوێند بە خوا زۆر ئاسانە ، لەناو هەر بازاڕێك تەقینەوە ببێت سەدان کەس دەکوژرێت و بریندار دەکرێت ، ئایا موجاهیدان کاری وایان ئەنجام داوە؟؟!! ، وە هەندێك جار موجاهیدان زانیاریان پێ دەگات کە موڕتەددان لە گازینۆیەك یان چایخانەیەك یان هەر شوێنێکی تر و بە جلی ئاسایی کۆبوونەوە ئەنجام دەدەن کاتێك برایەك خۆی پێیان دا دەتەقێنێتەوە خەڵك وادەزانێت ئەمانە کەسانی بێ تاوان بوون بەر ئەم تەقینەوەیە کەوتن کەچی ڕاست نیە ، بۆیە هەر تەقینەوەیەك موجاهیدان ئەنجامیان دا دڵنیابن مەصلەحەتی ئیسلامی تیایە.

بۆ زانیاری و بەڵگەی زیاتری زانایان و درێژەی ئەم بابەتە دەتوانن سوود لەم سەرچاوانە وەربگرن:-

١- الدلائل الجلية على مشروعية العمليات الإستشهادية للشيخ الدكتور أحمد عبد الكريم نجيب

٢- الفتاوى الندية في العمليات الإستشهادية (فتاوى لجمع من كبار العلماء)

٣- الأدلة الشرعية في جواز العمليات الإستشهادية للشيخ (على بن نايف الشحود)

٤- العمليات الإستشهادية في الميزان الفقهي لنواف هايل التكروي

٥- العمليات الإستشهادية للشيخ يوسف العييري

٦-جواز العمليات الإستشهادية وأنها ليست بقتل النفس لأبي قتادة الفلسطيني

٧- الأقوال المهدية إلى العمليات الإستشهادية للشيخ تركي البنعلي (أبو همام الأثري)

٨- هل انتحرت حواء أم استشهدت؟ للشيخ يوسف العييري

٩- حكم العمليات الإستشهادية للشيخ حامد العلي

١٠- حكم العمليات الإستشهادية للشيخ بشر بن فهد البشر

١١- البُشْرى الـمَهْديّة لمُنفِّذيْ العَمليّاتِ الاسْتِشهاديّة للشيخ أبو الحسن الفلسطيني

١٢- تقرير الأدلة الشرعية لمشروعية العمليات الاستشهادية للشيخ أبي عبدالرحمن عبدالله بن عبدالرحمن الغريب

وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

ناوەرۆك